

รายงานสรุปผลการประชุม

บูรณาการความร่วมมืออนุภูมิภาคเมืองสีเขียวเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายเมืองสีเขียวในอาเซียน
(Green Cities Conference : Leveraging Regional Cooperation and Integration for
Green cities Network in ASEAN)

วันที่ ๕-๖ กันยายน ๒๕๖๐

ณ โรงแรมรามาดา พลาซา เมืองมะละกา ประเทศมาเลเซีย

บทนำ

ด้วยศูนย์ประสานงานความร่วมมืออนุภูมิภาค แผนงาน IMT-GT (CIMT) ร่วมกับธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) และองค์กรเพื่อการพัฒนาสีเขียวแห่งเอเชีย (Green Growth Asia) ได้เชิญผู้แทนปกครองระดับท้องถิ่นของประเทศสมาชิกกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ๓ แผนงาน ได้แก่ IMT-GT, GMS และ BIMP-EAGA เข้าร่วมประชุมบูรณาการความร่วมมืออนุภูมิภาคเมืองสีเขียวเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายเมืองสีเขียวในอาเซียน เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการพัฒนาเมืองสีเขียวระดับท้องถิ่นอย่างยั่งยืน มีเมืองมะละกา เทศบาลนครสงขลา เทศบาลนครหาดใหญ่ เมืองเมดานและเมืองบาตัม เป็นเมืองนำร่อง โดยที่มูขมนตรีแห่งรัฐมะละกาเป็นประธาน

ประชุมวันที่ ๑ : วันอังคารที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐

ช่วงที่ ๑ : สุนทรพจน์เปิดงาน โดย ผู้ว่าการธนาคารพัฒนาเอเชีย

Mr. Gary Krishnan ผู้เชี่ยวชาญประเทศ (Country Specialist) ฝ่ายประสานความร่วมมือและการดำเนินการภูมิภาค (Regional Cooperation and Operation Coordination Division) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank; ADB) กล่าวรายงานที่มาของการจัดงานครั้งนี้ พร้อมยกตัวอย่างการไปดูงาน ถึงความเปลี่ยนแปลงของเมือง Kitakyushu ประเทศญี่ปุ่น ในช่วง ๕๐ ปีที่ผ่านมา ที่ปรับเปลี่ยนจากเมืองที่เต็มไปด้วยปัญหามลภาวะทางน้ำและทางอากาศ ผวนกับการเติบโตของประชากรเมืองอย่างก้าวกระโดด กลายมาเป็นเมืองที่สะอาด จากนโยบายและการดำเนินการสีเขียว ซึ่งน่าจะเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับการจัดการเมืองอื่น ๆ ให้เป็นสีเขียวต่อไป (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑)

ช่วงที่ ๒ : คำปราศรัย โดย ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนเศรษฐกิจ สำนักนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย

Honorable Datuk Wira Haji Muhammad Yunos bin Husin รัฐมนตรีบริหารฝ่ายการศึกษา อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสีเขียวและนวัตกรรม แห่งรัฐมะละกา (Melaka State Executive Councilor for Education, Higher Education, Science & Technology, Green Technology and Innovation) กล่าวถึงการจัดการประชุมครั้งนี้ ณ เมืองมะละกา อันเป็นเมืองมรดกโลก ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) ของสหประชาชาติ และข้อตกลงจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่นครปารีสในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (Conference of Parties ครั้งที่ ๒๑; COP๒๑) กระทั่งถึงการครบรอบ ๕๐ ปีแห่งการก่อตั้งอาเซียน (ASEAN) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นี้ พร้อมทั้งการก่อกำเนิด GrEEEn Actions และ Green City Action Plan หรือ GCAP ของเมืองมะละกา ที่ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ควรต้องพิจารณาให้ความสำคัญของการเติบโตสีเขียวด้วยการพัฒนาเข้าสู่แผนพัฒนาของแต่ละประเทศต่อไป (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๒)

ช่วงที่ ๓ : ช่วงอภิปรายแผนปฏิบัติการเมืองสีเขียว (GCAP)

Mr. Gary Grishnan ผู้เชี่ยวชาญประเทศ ฝ่ายประสานความร่วมมือและการดำเนินการภูมิภาค ADB ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายในช่วงนี้ กล่าวขอบคุณ Honorable Wira ที่มาในงานนี้แม้จะเพิ่งกลับจากการลาป่วยสองเดือน พร้อมดำเนินการอภิปรายที่มีวิทยากร ๖ ท่าน ดังต่อไปนี้

➤ **Mr. Balamurugan Ratha Krishnan รองผู้อำนวยการ (Deputy Director) ศูนย์ประสานงานอนุภูมิภาค อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Centre of IMT-GT Subregional Cooperation; CIMT)**

กล่าวถึงจุดกำเนิดของเรื่องเมืองสีเขียวจากการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ ๑๘ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ (๑๘th Ministerial Meeting) ที่นำเข้าสู่การประชุมสุดยอดผู้นำครั้งที่ ๗ ในต้นปีถัดมา และการเกิดแผนปฏิบัติการเมืองสีเขียวเมืองมะละกา (Melaka Green City Action Plan หรือ Melaka GCAP) ตามด้วยการเกิด GCAPs สำหรับเมืองสงขลาและหาดใหญ่ในประเทศไทย และเมืองเมดานและบาตัมในประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ (Private-Public Partnership; PPP) โดยเฉพาะในเรื่องการสร้างประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคาร และต่อมาก็เกิดการประชุมสภาสีเขียวครั้งที่ ๑ (๑st IMT-GT Green Council Meeting; GCM) ที่เมืองมะละกาในปี ๒๕๕๙ อันเกิดจากข้อเสนอการจัดตั้งจากองค์กร ICLEI (Local Government for Sustainability) และการประชุม GCM ครั้งที่ ๒ พร้อมการประชุมสัมมนาเมืองสีเขียวครั้งที่ ๑ (๑st Green City Forum; GCF) ที่เมืองสงขลาในปี ๒๕๖๐

Mr. Balamurugan ได้อธิบายต่อไปถึงจุดประสงค์และบทบาท พร้อมทั้งขอบเขตการดำเนินการของ GCM จากนั้นได้อธิบายถึงความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ที่มีการพบปะและประชุมร่วมกันมากมายในหลาย ๆ ภาควิชา และยังได้กล่าวถึงพันธสัญญาที่ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และประเทศไทย ได้ให้ไว้ในที่ประชุม COP๒๑ เกี่ยวกับการลดปริมาณคาร์บอน และโครงการต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในอนุภูมิภาคนี้ เช่น โครงการตีพิมพ์พลังงาน โครงการเปลี่ยนหลอดไฟถนน โครงการประเมินระดับคาร์บอน โครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัย (UNINET) และโครงการอื่น ๆ และสรุปท้ายสุดด้วยการกล่าวถึงเอกสารวิสัยทัศน์ ๒๐๓๖ (Vision ๒๐๓๖) และการดำเนินการสู่ความยั่งยืนตามกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Development Framework; SUDF) (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๓)

➤ **Datuk Hj. Kamaruddin bin Md. Shah ผู้บริหารองค์กรสูงสุด (CEO) องค์กรเทคโนโลยีสีเขียวมะละกา (Melaka Green Technology Corporation)**

ได้นำเสนอทสรุปความก้าวหน้าและประสบการณ์กิจกรรมเมืองสีเขียว และสรุปว่า GCAP เป็นเพียงข้อกำหนด คล้าย TOR หรือ Terms of Reference ซึ่งจะมีรายละเอียดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายตามที่กำหนด แต่จะต้องมี ๑.ธรรมาภิบาลสีเขียว (Green Governance) และ ๒.ความตั้งใจทางการเมือง (Political Will) และที่สำคัญคือการต้องมีองค์กร (Responsible Organizations) ที่เกิดขึ้นมารองรับการปฏิบัติการ (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๔)

➤ **นายสุริยา ยีขุน นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองปริง อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา**

กล่าวถึงการนำ SDGs มาเป็นเป้าหมาย ผ่านยุทธศาสตร์การพัฒนาการเติบโตสีเขียวในท้องถิ่น ด้วยการมององค์กรจากภายใน การมองสถานะแวดล้อมจากภายนอก และการผันนโยบายสู่การปฏิบัติ ทั้งด้านโภชนาการ ความเท่าเทียม การศึกษา ประปาและสุขภาพ พลังงาน ฯลฯ ที่สำคัญคือการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่พัฒนาธรรมอย่างไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ทั้งนี้ ด้วยการยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระเจ้าอยู่หัว และสรุปด้วย Timeline การปฏิบัติงานด้านเมืองสีเขียวด้านต่าง ๆ ของเทศบาลเมืองปรีก เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในสำนักงาน การจัดตั้งหลักสูตรในโรงเรียน การสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในชุมชน และการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้งาน (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๕)

➤ **ดร. พุกษ์ พัฒโน รองนายกเทศมนตรี เทศบาลนครหาดใหญ่**

กล่าวถึงแผนปฏิบัติงานเมืองสีเขียวของเทศบาลนครหาดใหญ่ ที่ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ คือ ๑. เมืองแห่งสวน ๒.เมืองแห่งความสะอาด ๓.เมืองแห่งการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ ๔.เมืองแห่งการบริโภคและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และ ๕.เมืองแห่งความยืดหยุ่นในการเผชิญกับอุทกภัย โดยในส่วนของปี ๑ นั้น เทศบาลนครหาดใหญ่ได้ตั้งเป้าที่จะเพิ่มจำนวนต้นไม้ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวจากร้อยละ ๓๖ ให้เป็นร้อยละ ๔๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในส่วนของเมืองสะอาดนั้นจะกำจัดและลดปริมาณขยะด้วยวิธีการต่าง ๆ และจะใช้ระบบบำบัดน้ำเสียให้เต็มศักยภาพบำบัด ในด้านพลังงานจะจัดการด้านการขนส่ง ด้านการใช้หลอดไฟประหยัดพลังงานตามท้องถนน และในส่วนของความยืดหยุ่นต่อการรับมืออุทกภัย จะมีทั้งการป้องกัน การเตรียมพร้อม การให้ความรู้แก่นักเรียน และการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๖)

➤ **Mr. Niels Van Dijk แห่งบริษัท Otak Incorporation (Medan and Batam)**

กล่าวถึงการเพิ่มในส่วนกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการเมืองสีเขียว โดยเฉพาะในส่วนที่ไปช่วยดำเนินการให้กับเมืองเมดาน เมืองบาตัม เมืองเคนดารี และเมืองมาลัง ในประเทศอินโดนีเซียระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๙ ตามกระบวนการ ๑๐ ขั้นตอน ด้วยการใช้เครื่องมือต่าง ๆ อาทิ SOAR (Strength, Opportunity, Aspiration and Results) ซึ่ง Mr. Niels มีความเห็นว่าเป็นกระบวนการวิเคราะห์ที่เป็นบวกมากกว่า SWOT (Strength, Weakness, Opportunity, and Threat) ที่มีการใช้งานตามปกติ นอกจากนี้ ยังมีการนำ Multi-Criteria Analysis หรือ MCA และ LogFrame (Logical Framework) มาใช้ในการวิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ทั้งโครงการหลักและโครงการย่อยภายในโครงการหลักต่างๆ บทเรียนที่ได้รับจากการทำงานนี้คือ

๑.สี่เมืองที่ศึกษามีความพร้อมไม่เท่ากัน

๒.จำเป็นที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแนวความคิด หรือ Paradigm Shift

๓.ยังต้องการหลักฐานประจักษ์ หรือ Hard Evidence เพื่อให้เมืองแน่ใจว่าการดำเนินการเมืองสีเขียวจะเป็นประโยชน์

๔.มีความเสี่ยงว่าจะไม่มีกลไกทางการเงินที่เมืองสามารถนำมาใช้จัดการ

(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๗)

➤ **Ms. Marie-Helene Sibille ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาเมือง (Urban Development Specialist) ธนาคารพัฒนาเอเชีย**

กล่าวถึง BIMP-EAGA (Brunei, Indonesia, Malaysia, Philippines – East ASEAN Growth Area) และวิธีการที่ธนาคารพัฒนาเอเชียจะมีส่วนช่วยเหลือในเรื่องดำริเมืองสีเขียว แผนปฏิบัติการเมืองสีเขียว และตัวอย่างการให้ความช่วยเหลือแก่เมืองเคนดารี เพื่อเป็นเมืองนำร่องบนเกาะสุลาเวสี ประเทศอินโดนีเซีย คล้ายที่เคยดำเนินการที่เมืองมะละกาของมาเลเซีย เมืองฮิว ประเทศเวียดนาม และเมืองโบพาลของอินเดีย โดยได้บรรยายถึงกระบวนการคัดเลือกเมือง กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ การวิเคราะห์ MCA การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และทิ้งท้ายด้วยยุทธศาสตร์การปรับตัวของเมืองปารีสของประเทศฝรั่งเศสเพื่อเป็น

ตัวอย่างบันดลใจสำหรับเมืองต่าง ๆ ในเอเชียในการคำนึงถึงอนาคตที่ใฝ่ฝัน (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๘)

หลังการอภิปราย ได้มีประเด็นผู้เข้าร่วมประชุมที่สำคัญและคำตอบ ดังนี้

ประเด็นคำถาม	คำตอบ
๑. ภาคส่วนเอกชนจะสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างไร	ควรเป็นโครงการใหญ่ที่รัฐและเอกชนมาเป็นหุ้นส่วน
๒. ประชาชนทั่วไปจะมีส่วนร่วมได้อย่างไร	ขณะดำเนินการตั้งงบประมาณ ประชาชนก็สามารถเข้ามาช่วยระบุความต้องการ ช่วยสนับสนุนบริจาค ช่วยร่วมดำเนินการโครงการต่าง ๆ
๓. ทำไมเมืองสีเขียวถึงเป็นเมืองมะละกา และเมืองอื่นๆ จะเข้ามาในเรื่องนี้เช่นไร	เพราะเมืองมะละกามีขนาดเหมาะสม ไม่ใหญ่และไม่เล็กจนเกินไป อีกทั้งยังมีความพร้อมมาก่อนหน้านี้เสียอีก ฯลฯ ส่วนเมืองอื่น ๆ ในอนุภูมิภาค IMT-GT ที่สนใจก็ขอเชิญชวนให้แสดงเจตจำนงค์เข้ามาเพื่อรับการพิจารณา

ช่วงที่ ๔ : อภิปรายการพัฒนาเมืองที่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

Mr. Emani Kumar รองเลขาธิการองค์กรท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน (Deputy Secretary General, ICLEI – Local Governments for Sustainability) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายในช่วงนี้ เกริ่นนำถึงการเข้ามาของ ICLEI ในการช่วยเมืองมะละกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการวัดและประเมินปริมาณคาร์บอน (Carbon Inventory) พร้อมดำเนินการอภิปรายภายใต้หัวข้อที่เกี่ยวกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศข้างต้น โดยมีวิทยากร ๕ ท่าน ดังนี้

- Ms. Le Thi Thuy Ha รองผู้จัดการ ฝ่ายวิจัยนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง (Division for Urban Development Strategy and Planning Research) สถาบันการวางผังเมืองและชนบทเวียดนาม (Vietnam Institute of Urban and Rural Planning) สำนักพัฒนาเมือง (Urban Development Agency) กระทรวงการก่อสร้าง (Ministry of Construction)

ได้นำเสนอเรื่องการเติบโตเมืองสีเขียวของประเทศเวียดนาม โดยเริ่มที่ภาพฉายสถานการณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ชาติ ความท้าทาย การปฏิบัติการ และความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ประเทศเวียดนามมีเมืองถึงเกือบ ๘๐๐ เมือง ประชากรเมืองของประเทศมีถึงกว่าหนึ่งในสาม และเมืองเหล่านี้มีส่วนต่อค่าผลผลิตกว่าร้อยละ ๗๐ ของ GDP ของประเทศ แต่เพื่อความยั่งยืน การพัฒนาการเติบโตสีเขียวจึงเป็นหนทางสำหรับอนาคตเมือง และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ รัฐบาลก็ได้เริ่มดำเนินการจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๓ โดยมีวิสัยทัศน์ถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลักหลายกิจกรรม รวมถึงการแก้ไขปัญหาความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ท้ายสุดได้สรุปถึงบทบาทของกระทรวงฯ ในเรื่องนี้ และการดำเนินการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นเครือข่าย (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๘)

➤ Ms. Soumya Chaturvedula ผู้ประสานงานโปรแกรมพลังงานและภูมิอากาศ (Programme Coordinator (Energy & Climate) องค์กรท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน ภาคพื้นเอเชียใต้ (ICLEI South Asia)

ได้บรรยายถึงการพัฒนาเมืองให้มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งประกอบด้วย 2 เรื่องหลัก คือ ๑.การลดผลกระทบ และ ๒.การปรับตัว โดยยกตัวอย่างประเทศมาเลเซีย และแผนปฏิบัติการเมืองสีเขียวของเมืองมะละกา จากนั้นได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ ICLEI ได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ อาทิ HEAT (Harmonized Emission Analysis Tool) และ PINTAR (Promoting Intelligence, Nurturing Talent and Advocating Responsibility) รวมถึงโครงการสำรวจพลังงาน (Energy Audit) สำหรับการเปลี่ยนหลอดไฟ LED (Light Emitting Diode) บนทางหลวงของเมืองมะละกา

จากนั้น Ms. Soumya ได้อธิบายถึงกระบวนการจัดทำกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Development Framework; SUDF) และโครงการเครือข่ายเมืองยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศเอเชีย หรือ เอเชียอร์น (Asian Cities Climate Change Resilience Network; ACCCRN), ยุทธศาสตร์การพัฒนาการปลดปล่อยคาร์บอนต่ำ (Low Emission Development Strategy; LEDS) ฯลฯ (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๐)

➤ Mr. Marvin Lagonera เจ้าหน้าที่โครงการ (Project Officer) การลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change Mitigation) ICLEI ภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ICLEI South East Asia)

บรรยายหัวข้อการเรียนรู้จากกระบวนการ ACCCRN ของ ICLEI ในการสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยเริ่มจากประวัติความเป็นมาของ ACCCRN ที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จากเงินกองทุนรีคคักเฟลเลอร์ และดำเนินการใน ๑๐ เมืองของประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย ไทย และเวียดนาม และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นมาก็ได้ให้ ICLEI ช่วยขยายโครงการให้กับประเทศบังคลาเทศ อินเดีย อินโดนีเซีย (๖ เมือง) และฟิลิปปินส์ (๑๕ เมือง)

จากนั้น Mr. Marvin ได้อธิบายถึงกระบวนการ กิจกรรม และผลลัพธ์ ของเมืองตัวอย่าง โดยมีข้อสรุปบางข้อที่น่าสนใจ เช่น จังหวะเวลาการทำงานนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น ควรต้องทำงานให้สำเร็จภายในช่วงเวลาที่ยากเทศมนตรีที่เริ่มงานยังอยู่ในตำแหน่ง เป็นต้น โดยมีตัวอย่างการดำเนินการโครงการที่ใช้งบประมาณขนาดเล็ก (Small Grants) ที่เมืองซูคาบูมิ (Sukabumi) ประเทศอินโดนีเซีย, เมืองทูกัวรา (Tuguegarao) และเมืองบาเกียว (Baguio) ประเทศฟิลิปปินส์ (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๑)

➤ ผู้แทน Mr. H. Lis Darmansyah นายกเทศมนตรีกิตติมศักดิ์ เมืองตันหยงปีนัง (Tanjungpinang) ประเทศอินโดนีเซีย

ได้เริ่มกล่าวถึงที่ตั้งเมืองนี้บนเกาะบินตัน (Bintan) ที่อยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะบาตัม (Batam) ทางตอนใต้ของประเทศสิงคโปร์ พร้อมข้อมูลกายภาพต่าง ๆ จากนั้นได้กล่าวถึงปัญหาที่ท้าทายต่าง ๆ เช่น เรื่องน้ำ พลังงานไฟฟ้า แหล่งอาหารที่ต้องมาจากที่อื่น การจัดการขยะ น้ำเสีย ชุมชนเสื่อมโทรม สภาพอากาศเลวร้าย และระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น ดังนั้น จึงมีการวางแผนเพื่อรองรับเพื่อแก้ไขปัญหาความยั่งยืนของเมืองในเรื่องเหล่านี้ทุก ๆ เรื่องตามรายละเอียดต่างๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๒)

➤ Mr. Saurabh Gaidhani ผู้จัดการโปรแกรม (Program Manager) ฝ่ายเอเชีย-แปซิฟิก องค์กรความยืดหยุ่น ๑๐๐ เมือง (๑๐๐ Resilient Cities)

ได้บรรยายถึงปัญหาที่เกิดจากเมือง ว่าปัจจุบัน ประชากรกว่าครึ่งอาศัยอยู่ในเมือง และมีส่วนถึง ๓ ใน ๔ ของ GDP แต่ยังคงประสบภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น อุทกภัย โครงสร้างถล่มทลาย สุขภาพผู้เดินทางเข้าออก ประเทศที่อาจเป็นพาหะนำโรค ความแออัด ไฟป่าใกล้ชุมชน การจราจรติดขัดและมีแนวโน้มว่าประชากรเมือง จะสูงขึ้นถึงกว่าร้อยละ ๗๕ เมื่อถึงปี พ.ศ. ๒๖๐๐ ดังนั้น จึงต้องลงมือเมื่อรองรับปัญหาเหล่านี้ตั้งแต่ตอนนี้ และ องค์การ ๑๐๐ Resilient Cities ก็จะมีส่วนในการช่วยเมืองต่าง ๆ โดยเมืองมะละกาเป็นหนึ่งในเมืองเหล่านั้น ด้วยเหตุผล ๔ ด้าน คือ ๑.ความพร้อมของผู้มี ๒.ความพร้อมทางเศรษฐกิจ ๓.ความพร้อมทางปัญญา และ ๔. ความพร้อมของประชากร และโดยอยากขยายขยายจากโครงการ ๑๐๐ เมืองให้เป็นโครงการ ๑๐,๐๐๐ เมือง ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากลในอนาคตต่อไป (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบ ที่ ๑.๑๓)

หลังการอภิปราย ได้มีประเด็นผู้เข้าร่วมประชุมที่สำคัญและคำตอบ ดังนี้

ประเด็นคำถาม	คำตอบ
๑. ในเรื่องเครื่องมือที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์ นั้น มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า ดูเหมือนว่าจะมีแต่ ผู้รู้เท่านั้นที่จะได้ใช้	Ms. Soumya : เรื่องนี้จะมีการจัดโปรแกรมการอบรมผ่านมหาวิทยาลัยไปยังนักศึกษาและหน่วยงานที่สนใจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถ
๒. ในเรื่องปัจจัยหลักที่จะทำให้เกิดความสำเร็จนั้น ตกลงผู้ที่มีส่วนสำคัญคือ ผู้นำท้องถิ่นแล้วส่วนของภาคส่วนเอกชน เป็นส่วนสำคัญอย่างไรบ้าง	ขณะดำเนินการตั้งงบประมาณ ประชาชนก็สามารถเข้ามาช่วยระบุความต้องการ ช่วยสนับสนุนบริจาค ช่วยร่วมดำเนินการโครงการต่าง ๆ
๓. ทำไมเมืองสีเขียวถึงเป็นเมืองมะละกา และเมืองอื่นๆ จะเข้ามาในเรื่องนี้เช่นไร	Mr. Marvin : ก็เป็นทั้งสองส่วน Mr. Kumar : องค์กรท้องถิ่น โดยมีผู้ร่วมดำเนินการ อภิปรายท่านอื่นช่วยตอบเสริมว่า ในกรณีประเทศ มาเลเซีย และประเทศเวียดนาม ความตระหนักรู้ของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนเป็นอย่างมากด้วย [ดังนั้น ผู้รายงานขอสรุปว่า คงจะต้องมาจากทั้ง ๓ ส่วน คือ ผู้นำองค์กรที่เข้มแข็ง ภาคเอกชนที่สนับสนุน และภาคประชาชนที่ตระหนักรู้]

ช่วงที่ ๕ : อภิปรายการขนส่งอย่างยั่งยืนสำหรับเมืองสีเขียว

Ms. Marie-Helene Sibille ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาเมือง (Urban Development Specialist) ธนาคารพัฒนาเอเชีย ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายในช่วงนี้ ได้กล่าวแนะนำวิทยากรด้านการขนส่ง ๓ ท่าน พร้อมให้วิทยากรแต่ละท่านดำเนินการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- Mr. Ki-Joon Kim หัวหน้าผู้เชี่ยวชาญการขนส่ง (Principal Transport Specialist) ฝ่ายการ พัฒนาความยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Sustainable Development and Climate Change Department) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)

ได้กล่าวถึงความเป็นมาของธนาคารพัฒนาเอเชีย ที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยมีเจ้าของร่วมจาก ๖๗ ประเทศ และโดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

จากนั้น Mr. Kim ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ ADB ดำเนินการด้านการขนส่งในเมืองใหญ่ในประเทศต่าง ๆ และเหตุผลการมาดำเนินการที่เมืองมะละกา ก่อนที่จะลงลึกไปถึงคำถามว่า ใครคือผู้เลือกทำอะไรในเรื่อง การขนส่ง ที่ประกอบด้วยปัญหาการติดขัดการจราจร อุบัติเหตุ และมลภาวะ โดยยกตัวอย่างการพัฒนาการขนส่งของเมืองใหญ่ต่าง ๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งอีกหลายเมืองในทวีปเอเชีย ที่ส่วนใหญ่ในอดีต คำนึงถึงแต่การก่อสร้างทางหลวงสำหรับการเคลื่อนรถยนต์ แต่ปัจจุบันได้หันมาให้ความสนใจต่อความเป็นอยู่ ของประชาชนและชุมชนที่อยู่ในเมืองใหญ่เช่นนี้มากขึ้น ๆ ด้วยการปรับเปลี่ยนพื้นที่ถนนให้เป็นพื้นที่เดินและที่ พักผ่อนหย่อนใจ และสุดท้ายได้ยกตัวอย่างกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ ที่ได้พัฒนาเรื่องนี้ไปมาก รวมถึงการ พัฒนาในเมืองใหญ่ต่าง ๆ ในทวีปยุโรป เช่น อัมสเตอร์ดัม โคเปนเฮเกน ลอนดอน ลียง ไนโฮเวน และ สรุปว่า ปัญหาการขนส่งในเมืองนั้นเกิดจากน้ำมือมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์ก็ต้องสามารถแก้ไขได้ *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๔)*

➤ Mr. Guido Bruggeman ผู้เชี่ยวชาญการขนส่ง (Transport Specialist) ประเทศเนเธอร์แลนด์ ขึ้นมากล่าวถึงการพัฒนาระบบขนส่งอย่างยั่งยืนที่กำลังทำให้กับเมืองมะละกา

โดยกล่าวถึงขอบเขตของงาน/วัตถุประสงค์ การเป็นหนึ่งในแผนปฏิบัติการเมืองสีเขียว จากนั้นได้ กล่าวถึงการมีส่วนอย่างมากของการขนส่งต่อมลพิษทางอากาศในเมือง และสิ่งที่ควรต้องดำเนินการ เช่น การใช้พาหนะพลังงานไฟฟ้า และการใช้รถจักรยาน

จากนั้น Mr. Guido ได้เล่าความเป็นมาถึงการพัฒนาเมืองมะละกาตั้งแต่อดีต ที่ใช้การเดินทางทางน้ำ เป็นหลัก กระทั่งปัจจุบันที่เปลี่ยนมาเป็นทางถนน และนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ ทั้งเรื่องพื้นที่ถนนที่กว้างใหญ่เกิน จำเป็น ทั้งเรื่องจราจร การเดินเท้า และแม้กระทั่งความไม่เหมาะสมของระบบรถโดยสารในปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นสิ่งท้าทายในการปรับแก้ ทั้งด้วย “การดึง” หรือการส่งเสริมการขนส่งมวลชนและการเดิน, “การดัน” หรือการจัดการกับที่จอดรถและการจัดการการจราจร, และ “การพัฒนา” ออกแบบทางสัญจรและพื้นที่สีเขียว บนถนนเดิม และสรุปสุดท้ายด้วยแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการในเมืองมะละกา ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ใน เรื่องการปรับปรุงระบบขนส่งมวลชน การเดินและการใช้จักรยาน การจัดการที่จอดรถ การจัดการการจราจร การออกแบบถนนและพื้นที่ชุมชน ฯลฯ *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๕)*

➤ Mr. Yoga Adiwianto ผู้อำนวยการประจำประเทศ (Country Director) สถาบันนโยบายการขนส่งและการพัฒนา (Institute for Transport and Development Policy) ประเทศอินโดนีเซีย

ได้กล่าวถึงรายละเอียดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการขนส่งเมืองมะละกา ทั้งเรื่องการเดิน การจราจร การปรับปรุงถนน ระบบขนส่งมวลชน โดยกล่าวถึงไปถึง ชนิด และขนาดของปัญหา พร้อมเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ร่วมกับการนำเสนอผลลัพธ์จากการพัฒนาที่เมืองใหญ่อื่น ๆ ในโลก และโดยที่เมืองที่อยู่ในเขต ร้อนยังคงต้องการที่ร่มสำหรับการเดินอีกด้วย และสรุปสุดท้ายว่า ในอีก ๓๐ ปีข้างหน้า ถนนและสะพานลอยใน เมืองใหญ่จะล่มสลาย จักรยานและคนเดินเท้าจะเป็นใหญ่ในแผ่นดิน *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๖)*

ช่วงที่ ๖ : อภิปรายการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

Mr. Balamurugan Ratha Krishnan รองผู้อำนวยการ ศูนย์ประสานงานอนุภูมิภาค อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (CIMT) ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้กล่าวถึงความสำคัญและการดำเนินการในเรื่องการจัดการการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมแนะนำวิทยากรผู้บรรยาย ๓ ท่านในช่วงนี้ และเปิดให้มีการดำเนินการอภิปรายต่อไปตามลำดับ ดังนี้

➤ **Ms. Soumya Chaturvedula** ผู้ประสานงานโปรแกรมพลังงานและภูมิอากาศ (Programme Coordinator, Energy & Climate) องค์การท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืนภาคพื้นเอเชียใต้ (ICLEI South Asia)

ได้บรรยายถึงโครงการประหยัดพลังงานไฟฟ้าแสงสว่างบนถนน โดยเริ่มกล่าวถึงปัญหา และข้อดีที่จะได้จากการจัดการการใช้หลอดไฟ LED เมื่อเทียบกับการดำเนินการต่อไปแบบเดิม พร้อมยกตัวอย่างระบบการดำเนินการที่เมืองมะละกา ตั้งแต่โครงสร้างการจัดการ การออกสำรวจเพื่อเก็บข้อมูล ทั้งด้านอุปกรณ์และความสว่างของหลอดไฟ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสว่างเดิม (ถ้ามีอยู่แล้ว) การปรับระดับความสว่างให้เหมาะสม (ถ้าสว่างเกินจำเป็น) และการปรับปรุงระดับความสว่าง (ถ้ายังไม่สว่างพอ) ตามยุทธศาสตร์และมาตรการต่าง ๆ กระทั่งถึงการใช้ระบบไฟฟ้าแสงสว่างตามถนนแบบอัจฉริยะ (Smart Street Lighting) และทางเลือกการดำเนินการตามรูปแบบต่าง ๆ เช่น การดำเนินการเอง และ/หรือการใช้บริการโดยใช้บริษัทบริการพลังงาน หรือ ESCOs (Energy Service Companies) *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๗)*

➤ **Mr. Yoganandh Thangaraju** รองผู้อำนวยการ (Deputy Director) องค์การหุ้นส่วนประสิทธิภาพพลังงานแห่งเดนมาร์ก (Danish Energy Efficiency Partners; DEEP) ส่วนพลังงานในอาคาร (Energy for Buildings)

ได้บรรยายเกี่ยวกับการตรวจสอบพลังงาน (Energy Audit) และประสบการณ์บริษัทการให้บริการพลังงาน หรือ ESCO โดย DEEP ได้ดำเนินการไปแล้วสำหรับอาคารกว่า ๓๐๐ หลังในประเทศเดนมาร์กด้วยงบประมาณกว่า ๒๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ และยังได้ให้บริการแก่ประเทศอื่น ๆ ในทวีปเอเชีย จากนั้นได้ย้อนกล่าวถึงแนวคิดการดำเนินการที่ประเทศเดนมาร์กและขั้นตอนการทำสัญญาสมรรถนะพลังงาน (Energy Performance Contract; EPC) ตั้งแต่การคัดกรอง (Screening), การตรวจประเมิน (Audit), การวางแผน (Planning), การจัดหาอุปกรณ์ (Procurement), การเงิน (Finance), การรับประกัน (Guarantee), การดำเนินการและการบำรุงรักษา (Operation & Maintenance; O&M), และการติดตามประเมินผล (Monitoring) จากนั้นได้กล่าวถึงการทำ EPC แบบทั่วไป และรูปแบบที่ต่างออกไปของ DEEP ที่ผู้บรรยายคิดว่าดีกว่ามาก ทั้งด้านการจัดการ ด้านเทคโนโลยี และด้านการเงิน โดยยกตัวอย่างการดำเนินการให้กับอาคาร ๙ แห่งของเมืองมะละกา และว่าขณะนี้ได้ดำเนินการเฟสแรกไปแล้ว ๓ หลัง พร้อมยกตัวอย่างโรงพยาบาลเฉพาะทางบุตรา (Putra Specialist Hospital) ที่สามารถลดค่าไฟฟ้าจากเดิมประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ริงกิต/เดือน ลงเหลือเพียงประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ริงกิต/เดือน ด้วยการปรับเปลี่ยน Chiller และหน่วยจัดการดูแลอากาศ (Air Handling Unit; AHU) การบรรยายช่วงท้ายสุดเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการขยายการดำเนินการมาที่จังหวัดสงขลา และกิจกรรมที่จะต้องทำให้เป็นจริงต่อไป *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๘)*

➤ **Mr. Nitin Bhatt** ผู้จัดการภูมิภาค (Regional Manager) บจก. บริการประสิทธิภาพพลังงานโปรแกรมอุจจาลาแห่งประเทศอินเดีย (UJALA Program Energy Efficiency Services Limited; EESL, India)

ได้บรรยายถึงความสำเร็จของโปรแกรมนี้อินเดีย ว่าเป็น ESCO ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ที่สนับสนุนโดยรัฐบาลอินเดียเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และโดยมีวิสัยทัศน์ที่จะดำเนินการเรื่องต่าง ๆ มากมายด้วยยุทธศาสตร์ต่าง ๆ และด้วยรูปแบบการทำธุรกิจแบบ “จ่ายเมื่อประหยัด” (Pay-As-You-Save; PAYS) โดยมีผลลัพธ์ที่น่าทึ่งในช่วงสองปีที่ผ่านมาด้วยตัวเลขการเปลี่ยนหลอดไฟ LED อาคารกว่า ๒๖๐ ล้านหลอด หลอดไฟ LED ถนนอีก

กว่า ๓๑ ล้านดวง และพัดลมประหยัดพลังงานกว่า ๑๒ ล้านเครื่อง บวกกับเครื่องสูบน้ำการเกษตรที่จะเปลี่ยนอีก ๑๑ ล้านเครื่อง และไฟถนนพลังงานแสงอาทิตย์ในชนบทอีก ๔๐๐,๐๐๐ ดวง ฯลฯ

จากนั้น ผู้บรรยายได้กล่าวถึงโครงการ UJALA (Unnat Jeevan by Affordable LEDs and Appliances for All) ซึ่งเป็นโปรแกรมแห่งชาติของประเทศไทยในการเปลี่ยนหลอดไฟบ้าน ๗๗๐ ล้านดวง และไฟถนนอีก ๓๕ ล้านหลอดภายใน ๓๐ ปี ที่จะสามารถทำให้ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงไป ๑๑๔,๐๐๐ ล้าน กิโลวัตต์ และลดการเกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลงไป ๘๕ ล้านตัน โดยมีโปรแกรมการติดตามผลแบบเวลาจริง (Real Time) แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีความท้าทายซึ่งต้องอาศัยยุทธศาสตร์ในการเอาชนะปัญหาอุปสรรคในการก้าวเดินไปข้างหน้าอีกมาก *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๑๙)*

ช่วงที่ ๗ : อภิปรายเรื่องมหาวิทยาลัยสีเขียว

Dato' Dr. Dionysius S.K. Sharma ผู้อำนวยการบริหาร/ซีอีโอ (Executive Director/CEO) องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลก (World Wildlife Fund; WWF) ประเทศมาเลเซีย ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้แนะนำวิทยากร ๔ ท่านในช่วงนี้ และเปิดให้มีการดำเนินการอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

- **ตัวแทนอาจารย์จากมหาวิทยาลัย เซีย กัวลา (Syiah Kuala University; SKU) เมืองบันดา อา เจะ (Banda Aceh) ประเทศอินโดนีเซีย ผู้มาทำการนำเสนอแทนอธิการบดี SKU (Rector: Prof. Dr. Ir. Samsul Rizal)**

เริ่มกล่าวแนะนำตัวเองว่า ตนเป็นผู้มีจิตวิญญาณทางการค้า “การสอนของผมเป็นงานอดิเรก รายได้ของผมมาจากธุรกิจ” (Teaching is my hobby; My earning is from business) และอยากให้คณาจารย์มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มี Business Mind มากขึ้นเพื่อใช้แนะแนวทางให้นักศึกษาได้นำไปดำเนินชีวิตจริงจากความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมา

จากนั้นได้กล่าวถึงบทบาทที่จะต้องเปลี่ยนไป (Paradigm Shift) ของมหาวิทยาลัย จากเดิมที่เป็นเพียงการเรียนการสอน จะต้องเป็นการพัฒนาทักษะความเป็นสีเขียว ต้องเป็นตัวกลางและเป็นศูนย์รวมของสังคม ต้องเป็นหุ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพในระดับโลก และต้องเป็นศูนย์กลางความรู้แบบองค์รวม (Holistic Knowledge Centre) และกล่าวต่อไปถึงการประชุมเชิงปฏิบัติการของเครือข่ายมหาวิทยาลัย ๔ ครั้งที่ผ่านมา (ครั้งแรกที่ SKU เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘, ครั้งที่สองที่มหาวิทยาลัยไซนส์มาเลเซีย ที่ปีนัง เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๘, ครั้งที่ ๓ ที่ SKU เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙, และครั้งที่สี่ที่มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยหัวข้อที่จะร่วมมือทั้ง ๔ ด้านคือ ๑.ด้านเศรษฐกิจ ๒.ด้านสังคม ๓.ด้านวิจัยและนวัตกรรม และ ๔.ด้านการพัฒนาสีเขียว จากนั้น ได้กล่าวถึงการสร้างจิตสำนึกสีเขียวให้เยาวชนเพื่อเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบในอนาคต และกล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับศัตรูพืชการเกษตร การปลูกสมุนไพร การปลูกป่าชายหาด และพืชเกษตรต่าง ๆ สุดท้ายได้กล่าวถึงการประชุมลงนามในธรรมนูญความร่วมมือระหว่าง ๓๓ มหาวิทยาลัยของทั้ง ๓ ประเทศ ที่ SKU เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ ที่ประกอบด้วยมหาวิทยาลัย ๑๑ แห่งบนเกาะสุมาตรา มหาวิทยาลัย ๙ แห่งในประเทศมาเลเซีย และมหาวิทยาลัย ๓ แห่งในประเทศไทย [หมายเหตุของผู้รายงาน: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ที่เข้าร่วมประชุมครั้งแรกในครั้งนั้น ยังไม่ได้ร่วมลงนามด้วย] และยังได้ลงรายละเอียดถึงโครงการความร่วมมือในทั้ง ๔ ด้านในเบื้องต้นไว้ด้วย *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๒๐)*

➤ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กร ศรเลิศล้ำวานิช ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายอาคารสถานที่ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

บรรยายเรื่องมหาวิทยาลัยสีเขียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ ซึ่งเป็น ๑ ใน ๕ วิทยาเขตของมหาวิทยาลัย ว่าวิทยาเขตหาดใหญ่ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่ดงามเขียวขจี มีต้นกันเกรา (Tembusu) ที่แผ่กิ่งก้านสาขา และมีต้นประดู่ (Angsana) จำนวนมาก แต่มาวันหนึ่งประตูหลายต้นเริ่มเหี่ยวเฉาแห้งตาย บุคลากรจำนวนหนึ่งสงสัยว่ามหาวิทยาลัยต้องการทำลายต้นประดู่ด้วยการใส่ยาฆ่าตอ และเมื่อไม้ตายแล้วจะได้โคนทิ้งเพื่อนำพื้นที่ไปปลูกสร้างอาคารได้ อย่างไรก็ตาม การศึกษาอย่างลึกซึ้งจริงจังทำให้รู้ว่าสาเหตุเกิดจากแมลงศัตรูพืชที่เข้ามากัดกร่อนจากภายในลำต้น ดังนั้นความรู้ทางวิชาการจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก และเป็น ๑ ใน ๖ ตัวชี้วัด UI Green Metric World University Ranking ที่เริ่มมีขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (หกตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วย ๑.ที่ตั้งและโครงสร้างพื้นฐาน ๒.พลังงานและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ๓.การจัดการขยะ ๔.การจัดการน้ำ ๕.การขนส่ง และ ๖.การศึกษา)

ดร. กร บรรยายต่อไปว่า การดูแลต้นไม้เป็นสิ่งที่ชุมชนชาวมหาวิทยาลัยที่มีจิตสำนึกสีเขียวต่างก็ผนึกกำลังกันในด้านต่าง ๆ มีการร่วมกิจกรรมการปลูกต้นไม้ในที่ตั้งอยู่เสมอ ส่วนเรื่องการขนส่งได้มีการนำรถไฟฟ้ามาใช้ในวิทยาเขตหาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓ (เป็นแห่งแรกของประเทศไทย) มีการสร้างทางเท้าหลังคาคลุมด้านของเสียก็มีการคัดแยกขยะ มีการนำขยะมาใช้ใหม่ มีการรณรงค์ไม่ใช้โฟม ด้านพลังงานก็มีการใช้เครื่องปรับอากาศแบบอินเวอร์เตอร์ มีการเปลี่ยนไปใช้หลอดไฟ LED มีการติดตั้งหลังคาพลังแสงอาทิตย์ ฯลฯ

สุดท้าย ดร. กร ได้กล่าวถึงแนวทางสู่อนาคต จากการสร้างสำนึกสีเขียว สู่อุปนิสัยสีเขียว เพื่อเป็นผู้นำสีเขียวต่อไปในอนาคต โดยมหาวิทยาลัยจะมุ่งสู่ความเป็นวิทยาเขตสีเขียวแบบอัจฉริยะ (Smart Green Campus) ใน ๖ ด้านคือ ๑.ความปลอดภัยและความมั่นคง ๒.การขนส่ง ๓.การจัดการที่จอดรถ ๔.การควบคุมสิ่งแวดล้อม ๕.การให้บริการ และ ๖.ระบบการจ่ายเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๒๑)

➤ **Dr. Irina Safitri Zen อาจารย์อาวุโส (Senior Lecturer) หัวหน้าหน่วยวิจัยความยั่งยืน (Head of Sustainability Research Unit) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมาเลเซีย (Universiti Teknologi Malaysia; UTM)**

ได้ขึ้นบรรยายถึงกลไกการเร่งสู่การเป็นเมืองสีเขียวจากบทบาทของมหาวิทยาลัย โดยเริ่มบรรยายจากข้อตกลงของประเทศกับนานาชาติที่จะช่วยลดปริมาณคาร์บอน ไปถึงการเป็นมหาวิทยาลัยที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นคำขวัญวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย (Motto: Empowering Sustainable Culture) จากนั้นได้กล่าวถึงนโยบายและกรอบการดำเนินการของวิทยาเขต ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีโครงสร้างการบริหารงานและบุคลากรรับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ จำนวนมาก (มีผู้จัดการด้านพลังงาน ๓๗ คน และมีผู้จัดการด้านสิ่งแวดล้อม ๖๐ คน เพื่อดำเนินการใน ๖ ด้าน คือ ๑.สิ่งแวดล้อม ๒.สังคม ๓.พลังงาน ๔.น้ำ ๕.ขยะ และ ๖.เศรษฐกิจ)

จากนั้น Dr. Irina ได้กล่าวถึงบทบาทของวิทยาเขต ว่าเป็นวิทยาเขตแห่งแรกของประเทศมาเลเซียในการทำ Carbon Footprint ทั้งที่เกิดจากไฟฟ้า การขนส่ง และการจัดการขยะ ซึ่งการดำเนินงานจะเชื่อมโยงกับการวิจัยและหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อร่วมกันมุ่งสู่ความยั่งยืนของสถาบัน จากนั้นก็กล่าวถึงที่ทำงานสีเขียว การจัดการขยะ การลดปริมาณขยะจากอาหาร การนำขยะจากอาหารไปทำปุ๋ย การจัดการพลังงาน ฯลฯ และสรุปท้ายสุดด้วยความสำเร็จและรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับ การไปเชื่อมโยงกับเครือข่ายทั่วโลก และการตีพิมพ์ความรู้และความสำเร็จในวารสารวิชาการระดับโลก (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๒๒)

➤ **Mr. Thiagarajan Nadeson หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและการตลาด (Head of Education and Markets) องค์กรสัตว์ป่าโลก-มาเลเซีย (WWF-Malaysia)**

ได้ขึ้นบรรยายเรื่องโปรแกรมวิทยาเขตนิเวศ (Eco-Campus Programme) โดยเริ่มที่ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่มีต่อประเทศมาเลเซียในช่วงนี้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องอุทกภัย จากนั้นก็กล่าวถึงมูลนิธิเพื่อการศึกษาสิ่งแวดล้อม (Foundation for Environmental Education; FEE) ที่ทำงานร่วมกับ WWF ในการเรียนรู้เกี่ยวกับป่าไม้และการให้ความรู้ในเรื่องนี้ให้กับนักศึกษาในวิทยาเขตต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนในการเข้าสู่วิทยาเขตนิเวศ ๗ ขั้นตอนคือ ๑.การตั้งคณะกรรมการนิเวศ ๒.การดำเนินการทบทวนความรู้และสถานการณ์ ๓.การวางแผนปฏิบัติการ ๔.การติดตามและประเมินผล ๕.การสร้างหลักสูตร ๖.การสื่อสารและการสร้างความร่วมมือ และ ๗.การสร้างธรรมเนียมปฏิบัติสีเขียว พร้อมทั้งเรื่องการให้รางวัล

จากนั้น ผู้บรรยายได้กล่าวถึงความเชื่อมโยงของ Eco-Campus กับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ชาติ กับโปรแกรมปฏิบัติการของโลก (Global Action Programmes; GAPs) กับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goal; SDG) ลำดับที่ ๔ (เกี่ยวกับการศึกษา) และกับ SDG ที่ ๑๒ เกี่ยวกับการบริโภคอย่างรับผิดชอบ (Responsible Consumption) เพื่อไปสู่ ๑๑ หัวข้อหลักในการทำ Eco-Campus กล่าวคือ ๑.ความหลากหลายทางชีวภาพ ๒.การจัดการความต้องการน้ำ ๓.การเป็นพลเมืองโลก ๔.การทิ้งขยะ ๕.ทะเลและชายฝั่ง ๖.การจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๗.การจัดการพื้นที่ในวิทยาเขต ๘.การจัดการขยะ ๙.สุขภาพและความเป็นอยู่ ๑๐.พลังงานสีเขียว และ ๑๑.การขนส่งสีเขียว

ท้ายสุดผู้บรรยายได้กล่าวถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็น Eco-Campus คือ ๑.ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม ๒.ประโยชน์ต่อสถาบัน ๓.ประโยชน์ต่อนักศึกษาและการศึกษา และ ๔.ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นและชุมชนโลก (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๑.๒๓๓)

ประชุมวันที่ ๒ : วันพุธที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐

ช่วงที่ ๑ : ช่วงเปิดการประชุม

การประชุมวันที่สองเริ่มต้นด้วยพิธีการเปิดการประชุมอย่างเป็นทางการ โดยหลังจากประธานในพิธี มุขมนตรีแห่งรัฐมะละกา His Right Honorable Datuk Seri Utama Ir. (dr.) Hj. Idris bin Hj. Haron ได้เดินทางมาถึง และผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนได้ร่วมกันเคารพเพลงชาติมาเลเซียแล้ว ได้มีการฉายวีดิทัศน์กล่าวต้อนรับจากผู้บริหารธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ๒ ท่าน

- Mr. Alfredo Perdiguero ผู้อำนวยการฝ่ายประสานงานความร่วมมือและปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Cooperation and Operations Coordination Division) แผนกเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia Department) ADB

กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม และขออภัยที่ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง จากนั้นได้กล่าวถึงบทบาทของ ADB ในเรื่องส่วนสำคัญในการสนับสนุนกิจกรรมปฏิบัติการเมืองสีเขียวของอนุภูมิภาคนี้ ที่จะขยายต่อไปยังประชาชาติเอเชียอาคเนย์ (Association of South East Asian Nations; ASEAN)

- Ms. Amy Leung ผู้อำนวยการใหญ่ (Director General) แผนกพัฒนาความยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Sustainable Development and Climate Change Department) ของ ADB

กล่าวย้อนถึงการเริ่มดำเนินเมืองสีเขียวของ IMT-GT เมื่อสี่ปีก่อน และขอร่วมแสดงความยินดีกับเมืองมะละกาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างน่ายกย่องให้แก่เมืองอื่น ๆ และยินดีอย่างยิ่งที่ ADB ได้เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จนี้

จากนั้น ได้มีการฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบริษัท WSL Energy Engineering Sendirian (Sdn) Berhad (Bhd) ตามด้วยปาฐกถาจากผู้บริหารอาวุโสท่านหนึ่ง [ผู้รายงานขออภัยที่จดจำไม่ได้ว่าชื่ออะไร] ของหน่วยงานการวางแผนเศรษฐกิจ (Economic Planning Unit; EPU) ซึ่งกล่าวว่า เรื่องการเติบโตสีเขียวนี้ถือเป็นตัวเปลี่ยนเกม (Game Changer) ที่ผนวกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนในหัวข้อหลัก ๆ หลายเรื่อง ทั้งเรื่องพลังงานในอาคาร พลังงานแสงอาทิตย์ การขนส่ง ก๊าซเรือนกระจก ก๊าซชีวภาพ ฯลฯ และว่า การจัดการด้านอุปสงค์ (Demand side Management; DSM) หรือการจัดการด้านความต้องการของผู้ใช้งาน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องทำอย่างไรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ท้ายสุดได้แสดงความยินดีกับเมืองมะละกาที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในสี่ปีที่ผ่านมาในการลดปริมาณการใช้พลังงาน และนั่นก็หมายถึงการลดค่าใช้จ่ายและการลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจไปได้อย่างมาก และว่า EPU และ CIMT พร้อมทั้งจะร่วมกันสนับสนุนโครงการที่ดีเช่นนี้ต่อไป

หลังจากนั้นก็ยังมีวีดิทัศน์เกี่ยวกับ DSM ในเรื่องประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (Energy Efficiency; EE) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินโครงการ UJALA ของประเทศอินเดีย

ช่วงที่ ๒ : ปาฐกถาโดยมุขมนตรีแห่งรัฐมะละกา His Rt. Hon. Datuk Seri Utama Ir. (dr.) Hj. Idris bin Hj. Haron

มุขมนตรีแห่งรัฐมะละกาได้เริ่มกล่าวถึงวิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ที่จะนำพาสู่ความใสสว่างและความปลอดภัยของชาติ และได้กล่าวว่าปกติแล้วจะมีการประชุมของรัฐมะละกาทุก ๆ วันพุธ อย่างไรก็ตาม พุธนี้เป็นพุธพิเศษ เพราะเรื่องเมืองสีเขียวต้องมาก่อน และจำต้องเลื่อนการประชุมรัฐออกไป อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับงานนี้เหนือสิ่งอื่น จากนั้นได้กล่าวถึงทีมงานและบุคลากรว่า ต้องทั้งมาได้ (Available) และต้องเห็นผล (Visible) หากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็ไม่สัมฤทธิ์ผล

มุขมนตรีมะละกาได้เล่าประวัติความเป็นมาของเมือง ที่เคยได้ชื่อว่าเป็นเวนิสตะวันออกเพราะมีการเดินทางทางน้ำมากมาย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งแม่น้ำมะละกา ซึ่งถือเป็น “สายน้ำเพื่อชีวิต” (River for Life) พร้อมกล่าวในทำนองว่า หากมาประเทศมาเลเซียแล้วไม่มาเมืองมะละกาก็เผลอตั้งไม่ได้มาเลเซีย และหากมาเมืองมะละกาแล้วไม่ได้ไปล่องแม่น้ำมะละกาก็เผลอตั้งไม่ได้มามะละกา หลังจากนั้น ก็ได้บรรยายถึงความสำเร็จในเรื่องเมืองสีเขียวจากโครงการต่าง ๆ อาทิเช่น เทคโนโลยีการให้คลอรีนแบบใช้ไฟฟ้า (Electro-Chlorination Technology) การแปลงขยะจากอาคารให้เป็นพลังงาน (Building Waste to Energy; WTE) การจัดให้มีวันที่ไม่ใช้พลาสติก (No Plastic Day) ฯลฯ พร้อมทั้งกล่าวขอความสนับสนุนเพิ่มเติมจากผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มาในงาน และว่าหากได้รับงบประมาณมาดำเนินการ เมืองมะละกาก็จะไม่ทำให้ผิดหวังอย่างแน่นอนโดยปราศจากการคอร์รัปชัน

มุขมนตรีแห่งรัฐมะละกายังได้บรรยายต่อไปถึงโครงการ UJALA และความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่จากโครงการนี้ในประเทศอินเดีย ที่ตั้งก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีแล้ว ยังมีส่วนอย่างมากในการสร้างผู้ประกอบการสีเขียวอีกด้วย และประกาศว่า เมืองมะละกาจะเป็นเมืองแรกใน ASEAN ที่ทำตามแบบอย่างของโครงการ UJALA นี้ ด้วยการย้ำขอร้องย้ำประกาศเปิดการประชุมในครั้งนี้

ช่วงที่ ๓ : อภิปรายร่วมระดับนโยบาย (High Level Panel Discussion)

ช่วงนี้ มุขมนตรีแห่งรัฐมะละกา ได้มาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายด้วยตนเอง [ซึ่งการกระทำลักษณะนี้ไม่มีให้เห็นบ่อยนัก (ถ้ามี) ที่ผู้บริหารระดับสูงสุดของรัฐจะมาทำหน้าที่นี้ และสี่สิบปีในการทำงานของผู้รายงานก็เพิ่งพบเห็นเป็นครั้งแรก] และมุขมนตรีได้กล่าวว่า ท่านปรับเปลี่ยนบทบาทตัวเองได้ เพราะหากเปลี่ยนตนเองไม่ได้แล้วก็อย่าคาดหวังที่จะไปปรับเปลี่ยนผู้อื่น (Forget about changing others if you cannot change yourself) และว่าการรับที่จะเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายนี้ก็ถือเป็นสิ่งที่แสดงถึงความตั้งใจมั่นที่มีต่อโครงการนี้

การดำเนินการอภิปรายเริ่มด้วยการฉายวิดีโอ TED Talk ของ Mr. Tshering Tobgay ชาวภูฏาน ที่มาเล่าเรื่องราวของประเทศเล็ก ๆ ของตนที่ถูกขนาบด้วยประเทศมหาสองประเทศ คือจีนและอินเดีย และว่านอกจากจะเป็นประเทศที่ไม่สร้างคาร์บอนให้บรรยากาศเพิ่มขึ้นแล้ว ยังเป็นประเทศเดียวในโลกที่ช่วยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ (Carbon Negative) ให้กับโลกอีกด้วย วิดีทัศน์ความยาวประมาณเกือบ ๒๐ นาทีนี้สรุปท้ายด้วยความท้าทายและร้องขอให้ประเทศอื่น ๆ ในโลกนี้ ได้ช่วยกันมีส่วนในการลดการผลิตคาร์บอน เพื่อช่วยให้โลกของเราให้พ้นจากภัยอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

ช่วงที่ ๔ : ปาฐกถาพิเศษก่อนการอภิปรายกลุ่ม

หลังการฉายวีดิทัศน์ Mr. Tshering Tobgay ได้มีปาฐกถาพิเศษตามมา ๒ หัวข้อ ดังนี้

- **คุณสาโรจน์ ศรีใส หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อม (Head of Environment Division) สำนักงานฝ่ายเลขานุการอาเซียน (ASEAN Secretariat) ได้ขึ้นบรรยายถึงความร่วมมือใน ASEAN เกี่ยวกับเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน**

โดยได้เริ่มกล่าวถึง ASCC Blueprint ๒๐๒๕ (ASCC = ASEAN Socio-Cultural Community) และโครงสร้างหน่วยงานคณะทำงาน ๗ ด้าน คือ

๑. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
๒. เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
๓. สารเคมีและของเสีย
๔. การอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ
๕. สิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง
๖. การจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ
๗. การศึกษาสิ่งแวดล้อม

และได้เน้นกระชับเข้ามายังด้านที่ ๒ ที่เกี่ยวกับเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน รวมทั้งยุทธศาสตร์และมาตรการในด้านนี้

คุณสาโรจน์ ยังได้บรรยายถึงสภาพทั่วไปในภูมิภาคอาเซียน ถึงเรื่องพื้นที่ ประชากร แนวโน้มการเพิ่มประชากร และแนวโน้มการเข้ามาเป็นประชากรเมือง และกล่าวถึงการให้รางวัล ESC (Environmentally Sustainable City) แก่เมืองที่มีผลสำเร็จในการจัดการความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ที่เริ่มให้ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีการมอบรางวัลทุก ๓ ปีในช่วงแรก และโดยที่การมอบรางวัลครั้งที่ ๔ จัดขึ้นที่ประเทศบรูไนในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้กับ เมือง ๒ ขนาด คือ ๑.ขนาดใหญ่ และ ๒.ขนาดเล็ก และใน ๓ หัวเรื่องคือ ๑. น้ำสะอาด ๒.ดินสะอาด และ ๓.อากาศสะอาด (รวมทั้งสิ้น ๖ รางวัล) และโดยที่หลังจากนี้ จะปรับเปลี่ยนให้มีการมอบรางวัลทุก ๔ ปี

จากนั้น ผู้บรรยายได้กล่าวถึงการสัมมนาระดับสูงเกี่ยวกับเมืองยั่งยืน (High Level Seminar on Sustainable Cities; HLS SC) ซึ่งครั้งที่ ๘ ได้จัดขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่จังหวัดเชียงราย ซึ่งมีผลลัพธ์และข้อเสนอแนะจากการประชุมหลายประการ อาทิ การขยายความสนับสนุนกิจกรรมต้นแบบเมืองยั่งยืน (Scale up of Sustainable Environmental City Model; SECM) เป็นต้น และตบท้ายด้วยรายละเอียดความร่วมมือกับประเทศจีน (*รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๒๑*)

- **Mr. Emani Kumar รองเลขาธิการองค์การท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน (Deputy Secretary General, ICLEI – Local Governments for Sustainability)**

ได้บรรยายถึงโครงข่ายเมืองสีเขียวเพื่อการขยายโครงการสู่ระดับอาเซียน โดยเริ่มจากภาพฉายข้อมูลสำคัญของประเทศทั้ง ๑๐ ในอาเซียน ระดับและแนวโน้มการพัฒนาสู่ความเป็นเมือง สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงแหล่งน้ำสะอาด สุขภาพ การอพยพถิ่นฐาน เศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐาน ความต้องการพลังงาน ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และเป้าหมายการบรรเทาปัญหา

จากนั้น Mr. Kumar ได้กล่าวถึงภาคส่วนหัวข้อความสนใจของประเทศทั้ง ๑๐ ในการดำเนินการ ถึงผลการประชุมสุดยอดผู้นำครั้งที่ ๗ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่กรุงบันดา เสรี เบกาวัน และแผนปฏิบัติการเมืองสีเขียวของมะละกาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่เชื่อมต่อเครือข่ายกับหลากหลายองค์กรทั่วโลก และที่เข้าไปร่วมกับการประชุมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มาโดยตลอด จนขยับขยายขอบเขตการดำเนินการไปอย่างกว้างไกล และโดยมีองค์กร

ทางด้านการเงินเข้ามาสนับสนุนอย่างเช่น ADB และมูลนิธิรีอ็อคกี้เฟลเลอร์ โดยในการดำเนินการเหล่านี้ได้คำนึงถึงกรอบการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรอบเซ็นไดสำหรับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction) เป้าหมายที่ ๗ ในการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ ปฏิญญาปารีส (Paris Climate Agreement COP๒๑) ฯลฯ

ท้ายสุด ผู้บรรยายได้กล่าวถึงองค์กรที่ตนสังกัด (ICLEI) ที่มีหน่วยงานกระจายอยู่ทั่วโลก และความสนับสนุนที่องค์กรสามารถให้ตั้งแต่กระบวนการกระทั่งถึงโครงการ (From Process to Project) และพร้อมที่จะขยายความสนับสนุนสู่การเติบโตสีเขียวของเมืองต่าง ๆ ใน BIMP-EAGA (Brunei, Indonesia, Malaysia, Philippines – East ASEAN Growth Area) ต่อ ๆ ไป *(รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๒๒)*

หลังปาฐกถาพิเศษสองเรื่องนี้ มุขมนตรีแห่งรัฐมะละกาได้เกริ่นนำการอภิปรายกลุ่ม และได้กล่าวแนะนำผู้ร่วมการอภิปราย ๓ ท่าน ตามลำดับ ดังนี้

- **Hon. Datuk Allauddin B. Hj. Anuar รองผู้อำนวยการใหญ่ (Deputy Director General) หน่วยวางแผนเศรษฐกิจ (Economic Planning Unit; EPU) สำนักนายกรัฐมนตรี มาเลเซีย (Prime Minister's Department, Malaysia)**

ได้กล่าวถึง SDGs, Inclusiveness, Well-being, Safety, Income, Education, Action Plans ซึ่งทั้งหมดนี้จะบรรลุได้ก็ต้องการลงมือทำ (Implementation) โดยมีผู้นำที่เข้มแข็ง (Leadership) ด้วยความสนับสนุนจากภาคเอกชน (Private Sector Support) ความรู้ (Knowledge) และทุนสนับสนุน อย่างเช่นจาก ADB สำหรับภาครัฐนั้นก็สนับสนุนเต็มที่อยู่แล้ว

และในส่วนของผู้ดำเนินการอภิปราย มุขมนตรีแห่งรัฐมะละกาได้เสริมว่า รัฐบาลประเทศมาเลเซียจริงจังและให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก กระทั่งมีการตั้งกระทรวงสำหรับการนี้โดยเฉพาะ กล่าวคือ กระทรวงพลังงาน เทคโนโลยีสีเขียว และน้ำ (Ministry of Energy, Green Technology and Water)

- **Mr. Ki-Joon Kim หัวหน้าผู้เชี่ยวชาญการขนส่ง (Principal Transport Specialist) ฝ่ายการพัฒนาความยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Sustainable Development and Climate Change Department) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)**

กล่าวถึงเรื่องการขนส่งสีเขียวที่ยั่งยืนว่า นอกเหนือจากระบบการขนส่งที่ดีแล้ว การมีประชาชนที่ชาญฉลาด (Smart People) ยังมีความสำคัญมากกว่า เพราะหากผู้ขับขี่เคารพสิทธิคนเดินเท้า และคนเดินเท้าเคารพสิทธิผู้ขับขี่แล้ว ปัญหาที่ลดลงไปมาก ความประมาทและความเห็นแก่ตัวเป็นสิ่งไม่ดี และชาวเอเซียนั้นมีอุปนิสัยแตกต่างกับชาวตะวันตก เราจึงต้องคำนึงถึงสิ่งนี้ในการดำเนินการด้วย ผู้นำที่เข้มแข็ง (Strong Leadership) ผนวกกับการวางระบบสถาบัน (Institution Arrangement) คงเป็นหนทางหนึ่ง

- **Mr. Amit Prothi รองผู้อำนวยการ (Associate Director) องค์กรเมืองยืดหยุ่น ๑๐๐ เมือง (๑๐๐ Resilient Cities)**

กล่าวเสริมในท้ายสุดว่า เมืองใหญ่ทั้งหลายต่างพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ปัญหาที่ต่างบ้างเหมือนบ้าง แต่ความรู้ที่มีอยู่ทั่วไป เมืองหนึ่ง ๆ สามารถจะเรียนรู้จากเมืองอื่น ๆ ได้ เพื่อจะได้นำความรู้นั้นไปดัดแปลงใช้ให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นของตนและนั่นก็คือแผนความยืดหยุ่นนั่นเอง

ท้ายที่สุด มุขมนตรีแห่งรัฐมะละกา ผู้ดำเนินการอภิปรายได้กล่าวขอบคุณวิทยากรทุกคน พร้อมทั้งกล่าวชื่นชมผู้เข้าร่วมประชุม ที่ตั้งใจฟังอย่างใจจดจ่อ และร่วมประชุมอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย จนไม่เห็นมีผู้ใดกระวนกระวายใจที่การประชุมยืดเยื้อเกินเวลาไปแม้แต่คนเดียว จึงขอให้ทุกคนปรบมือให้กับวิทยากร

ให้กับเจ้าหน้าที่ และให้กับตนเอง และก็ไม่วายที่จะทิ้งท้าย กล่าวขอ ADB ให้สนับสนุนการทำแผนปฏิบัติการเมืองสีเขียวของประเทศต่าง ๆ ใน ASEAN ที่จะมาร่วมขบวนการการเติบโตสีเขียวในอนาคตต่อไป

ช่วงที่ ๕ : อธิบายโครงการปรับปรุงแม่น้ำมะละกา

ท้ายสุดของการประชุมครั้งนี้ Ir. Sreedaran Raman รองผู้อำนวยการ (Deputy Director) สำนักงานโครงการแห่งรัฐมะละกา แผนกชลประทานและระบายน้ำ (Federal Project Office of Department of Irrigation and Drainage, Melaka) ได้ขึ้นมากล่าวย่อพิเศษถึงโครงการปรับปรุงแม่น้ำมะละกา ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ (Special Briefing Session on Melaka River Rehabilitation Project; Phase ๑ and Phase ๒) ดังนี้

เมืองมะละกาเป็นเมืองท่าบนช่องแคบ และมีความสำคัญของลำน้ำภายในแผ่นดิน โดยเฉพาะแม่น้ำมะละกา และในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึง ๒๕๕๓ ได้มีการพัฒนาระยะที่ ๑ (ระยะทาง ๔๕ กิโลเมตร พร้อมเขื่อนกั้นน้ำจากปากแม่น้ำที่อยู่ติดกับทะเล ถึงสะพาน Hang Jebat โดยได้รับงบประมาณจากรัฐบาลกลาง ๓๕๐ ล้านบาท) และระยะที่ ๒ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน (ระยะทางต่อเข้าไปอีก ๕๒ กิโลเมตรตามลำน้ำ ด้วยงบประมาณจากรัฐบาลกลาง ๓๔๔ ล้านบาท) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสวยงามขึ้นอย่างเด่นชัด

ผู้บรรยายยังได้บรรยายต่อถึงรายละเอียดแนวคิดและรายละเอียดการออกแบบอีกหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกแบบและการก่อสร้างทางเดินเท้าตลอดสองข้างของลำน้ำ การป้องกันตลิ่ง รวมทั้งการปรับปรุงความสวยงามของสะพาน และการก่อสร้างสะพานและอาคารริมน้ำใหม่ ๆ ฯลฯ และท้ายสุดได้สรุปว่า ความสำเร็จของโครงการนี้หลัก ๆ แล้วขึ้นอยู่กับความตั้งใจทางการเมือง (Political Will) ขึ้นอยู่กับว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว (Tourism Product) และยังเป็นการสร้างทางเลือกการเดินทางทางน้ำสำหรับชุมชนท้องถิ่นโดย Water Taxi (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสารแนบที่ ๒๓)

ภาพประกอบการประชุมสัมมนา
ในช่วงวันที่ ๕-๖ กันยายน ๒๕๖๐
ณ โรงแรมรามาดา พลาซ่า เมืองมะละกา ประเทศมาเลเซีย

